

bile tudi tehnično popolno izvršene. Obrtni naraščaj ve ceniti delo svojega truda, uvideva potrebo popolne izobrazbe za svoj bodoči obstanek. Šola, ki obstoja komaj tretje leto, vrši svoj namen v cellem obsegu. Polno pohvalo zaslužijo vsi faktorji, ki združujejo to šolo ves šolski odbor in učiteljsvo te šole posebej zadnje, ki je žrtvovalo toliko prostega časa, ter pokazalo, da mu je res za resnično narodovo korist in njegov napredek in obstanek.

Vestnik meščanskih šol.

—c Petie in glasba. V podvig splošnega razumevanja glasbe, ki naj bi ogrelo človeško čustvovanje za leno in blago ter bila v tem smislu indirektni vodnik človeškemu stremljenju in hotenju, bi bilo na mestu dati meščanski šoli možnosti za intenzivnejše delovanje na tem polju.

Kako je zdaj s poukom glasbe oziroma petja na tej šoli? — Pevskemu pouku je odmerjena le po ena ura na teden. Uspešen pa je ta pouk le, če so pevci kolikor toliko doma v teoriji če se jih vežba v posluhu ter navaia k lepemu tonu (petju).

Ker meščanska šola ni na stopnji predavanja, temveč razlage se pride s snovio teorije le počasi naprej osobito, ko je treba tvariino v srhu pravilnega razumevanja in utrievanja večkrat ponavljati. 20—30 minut trajajoči teoriji naj bi sledile še ritmične in melodične ter vaie v dlanju. A kie vzeti čas, če naj se istinitemu petju (pesmi) prihrani pol ure? V eni pevski uri mora pač razen nastudiranja pesmi odpasti (menjati se) to ali ono izmed zgoraj omenjenega. Toda ko bi se moglo vsaj cele pol ure posvetiti zgolj petju in pesmi!

Potrebno je da ima vsaka meščanska šola vsaj Družovičeve pesmarice in na izbiro litografičnih pesmi, katere se med pevsko uro porazdele med učenke. Kolika zamuda časa je pesem šele pisati in prepisati mesto da bi se med tem časom že teoretsko in pevsko obravnavala ter pela. Istotako ne bi smela manjkati v pevski sobi uro rabiti v tabla s črtovim za pisanje not. — Zato je želeli da bi bilo tudi za pevsko stroko kaj več denarja na razpolago, s katerim bi se po želji pevkega učitelja pustile litografirane primerne pesmi nabavile dobre pesmarice oziroma pesmi ter se omogočil nakup potrebnih učil.

Iz Jugoslavije.

— Za pokrajinsko skupščino v Ptuj dne 7. in 8. julija imajo okrajna društva pravočasno prijaviti samostojne predloge in referate, enako tudi posamezniki, in sicer pred skupščino najmanj teden dni. Navodilo za prijavo glede stanovanj, prehrane in drugo, bo dalo Ptujsko učiteljsko društvo potom poverjeništvu in bo razglašeno v listu.

— Priprave za kongres UJU v Ljubljani. Učiteljsvo iz Ljubljane in bližnje okolice je imelo dosedaj tri sestanke, na katerih se je osnoval pripravljani odbor, so se konstituirali odseki in določile glavne smernice. Pripravljani odbor sestoji iz glavnega kongresnega odbora, kongresne pisarne in odsekov. Odseki so stanovniški, gospodarski, prehranjevalni, prireditveni, izletniški in časnikarski. Tovarišice in tovariši ki bi imeli kake posebne nasvete naj jih sporoče poverjeništvu da jih odda odboru in izvede.

— Ljubljanske tovarišice in tovariši ki imajo za časa kongresa UJU, 5., 6. in 7. avgusta, prosto stanovanje, sobo ali posteljo in bi bili pripravljeni to v teh dneh dati na razpolago za kongres in goste naše bratske tovarišice in tovariše, pozivamo da prijavijo isto na poverjeništvu UJU (Učiteljska tiskarna). Prijave naj vsebujejo: ulico in nadstropje, število sob in postelj v posameznih sobah in posebnje želje. Enako reflektira pripravljani odbor tudi na taka stanovanja pri znanih in prijateljih učiteljsva, ki naj se prijavijo direktno ali potom učiteljsva poverjeništvu. Tovarišice, tovariši! Reflektiramo na sodelovanje vseh!

— K redukciji uradništva. (Odgovor na dr. Wendenburgovo razpravo.) Sicer si ne morem predstavljati redukcije delavnih moči pri učiteljsvu in prosveti, dokler še vedno primanjkuje učnih moči in so nastavljeni za službo nekvalificirane osebe. Vendar naj bodo že temu kakor si bodi. Morda je res učiteljska glede zdravja šibkejša in nežnejša, pa ženske so pogumnejše v prenašanju bolečin. Dr. Wendenburgova statistika tudi zamoči, koliko moških je uničil alkohol ki ga me

ženske ne ljubimo in ne uživamo v toliki meri kakor moški. Žal, ne morem tovarišu odgovoriti s statistiko naših razmer, katere bi rada proučila, a mi podatki niso na razpolago. On trdi da ženske službujejo samo 26 in pol leta. Temu pa moram vendar oporekati. Zato si dovolim navesti poročilo o učiteljskih, ki so maturirale pred 26 leti. Takrat nas je bilo 16 deklet: kje je postranska stvar. Od teh sta 2 umrli v poklicu, 4 so se omožile in zapustile učiteljski stan, 6 je neporočenih in aktivnih, ki ne boleajo mnogo in imajo redke dopuste 3 so vzele učitelje in izvršujejo kljub zaposlenosti še dalje svoj poklic in le samo ena je šla v predčasni pokoj. Tedaj ena upokoienka po 26 letih! Samo 6%, medtem ko bi po Wendenburgovi statistiki morale že vse biti v poklju. Med poročenimi učiteljicami se nahaja ena, katere je mati osmih otrok med temi 7 dečkov, ki vsi žive. Gotovo je to prava mati mučenica, kakor jo opisuje Cankar a vendar izvršuje še svojo učiteljsko službo na zadovoljnost in brez bolezenskih dopustov, razum onih ki so neizogibni. Druga poročena učiteljica je imela v 26letnem službovanju samo enkrat 14dnevni dopust vsled bolezni in en 4 tedenski dopust ko so dobili sinčka. Tretja poročena učiteljica je zonet krenka delavna dama, ki ima tri dečke. Z dopusti ne obremenjuje tovarišev, v kolikor ji ni bilo to potreba ob prihodu sinčkov, ki na so zdaj že kmalu dorasli. To je statistika maturantk pred 26 leti, ki že v svojem malem obsegu ovzre dr. Wendenburgovo teorijo katero se je krivo spravilo na dan. Mogoče da so mlajši letniki, ki so vzrasli ob neugodnih razmerah slabejši; a starejše učiteljice zavračamo statistiko, ki ni primerna.

— Upokojitev šefa oddelka za prosveto in vero v Ljubljani, dvornege svetnika dr. Fr. Skaberneta. Kakor nam poročajo je bil dr. Fr. Skaberne na lastno prošnjo upokoien in je s tem izstopil iz državne službe. Dr. Skaberne je pred prevratom deloval v dunajskem ministstvu za uk in bogočastje. Ob prevratu je prišel v Ljubljano in bil imenovan za naslednika dr. Kaltenbergerja kot gospodarsko-upravnega referenta pri višjem šolskem svetu. Prva naredba o regulaciji plač učiteljsvu je v podrobnem njegovu delu. V decembru 1920 je prevzel dr. Skaberne vodstvo takratnega poverjeništvu za prosveto. Po odpravi poverjeništvu je dr. Skaberne v juliju 1921 postal načelnik oddelka za prosveto. Za svoje izvrstno službovanje je dr. Skaberne dvakrat odlikovan in sicer z redom sv. Save IV. in III. razreda. Za časa plebiscita je bil dr. Skaberne pridelen kot tomač za angleški jezik inoslovanski delegaciji plebiscitne komisije. Stalno deluje dr. Skaberne tudi na univerzi, kjer je honorarni docent za upravno pravo ter član izpraševalnih komisij za I. in III. jur. državne izphte (cerkveno, ustavno in upravno pravo). V Ljubljani je ustanovil društvo za učenje angleškega jezika, ki šteje danes čez 200 članov in kateremu je podpredsednik kod predsednik pa vodi Umetnostno-zgodovinsko društvo, ki je letos prirejalo vrlo uspešna predavanja ter ekskurzije. Z dr. Skabernetem izrabi država sposobnega uradnika, ki ima svoje zasluge po prevratu posebno pri ureditvi šolstva in povzdigi prosvete v Sloveniji. Učiteljsvo izgubi moža, ki je upošteval tudi njega težnje.

— Popravek. V zadnje številko se je vrnila neljubna pomota v notico »Redukcija učiteljsva« in se mora pravilno glasilati sledeči stavek tako-le: »V drugi vrsti so nezdrav nojav upokojene državne uradnice, ki so se dale upokoiti le za to, da so se poročile z neuradniki«, (in ne »z uradniki«, kar je tiskovna pomota, ki bistveno moti). — Enako se mora 4. točka zadaj »iz poverjeništvu« pravilno glasilati: »Zahtevano število izkaznic za polovično vožnjo bomo razposlali na predsednike društev«. — V predzadnji številki se mora popravek v listnici glasilati: »osnovnošolskega in ne osmošolskega učiteljsva«.

— Učiteljsko društvo za politični okraj Ljutomer. Pozivam tem potom vse člane in članice kateri se nameravajo udeležiti pokrajinske skupščine v Ptuj in glavne skupščine v Ljubljani da se mi nemudoma prijavijo v srhu pravočasne preskrbe izkaznic za polovično vožnjo po južni železnici! — Predsednik.

— Podružnica Jug. Mat. v Moravčah priredi v nedeljo, dne 10. junija veliko vrtno prireditev. Ob tej priliki sodelujejo najboljšje moči od vseh strank. Prihitite v nedeljo vsi v Moravče, ker spo-

red je zelo zanimiv, posebnost božat je srečolov.

— Zamenjan dežnik. Dotični, ki je zamenjal moj dežnik pri obnem zboru Učiteljske tiskarne dobi svojega v strokovnem tajništvu.

— Tovariši-lovci. Ker nam ustreljene ptice in živali pridejo v vročih dneh popolnoma pokvarjene na mesto, prosimo, da se do jeseni prestane z donošenjem. — Tuš.

— Učiteljsko društvo za okraj Dolnja Lendava. Tovariši-ce! Ustanovili smo svoje društvo, ki šteje X članov. Kaj pomeni to? Blagajnik je razposlal položnice in pozive, da se člani prijavijo in plačajo članarino. Koliko se jih je odzvalo? Menda niti 10. Naš okraj šteje 35 šol z 83 razredi in 87 učnimi močmi — torej so to tiste moči, ki so bile balast društvu v Murski Soboti, kajti odkar imamo mi svoje društvo je tam stvar v redu. Tovariši tako ne gre dalje. Še je čas, da se predramite! Če nočete nositi pečata stanovske nezavednosti javite takoj svoj pristop tov. Preinikerju v Dobrovniku, da pošlje v Ljubljano seznam članov, ki bi ga moral že zdavnaj poslati. Če je ta opomin zastoni — potem se seveda ne da pomagati. — Josip Gorišek, t. č. preds.

Naša samoizobrazba.

—s »O šolstvu v Italiji«, predaval pri Učiteljskem društvu za Konjiški okraj dne 3. marca 1923 tov. Al. Bercé.

—s »Nekaj podatkov o šolskih odrh«, predavala pri Učiteljskem društvu za Konjiški okraj dne 14. aprila 1923 tov. Bezljajeva.

—s »O pouku srbohrvatskega jezika na osnovni šoli«, predaval pri Savinjskem učiteljskem društvu dne 3. maja 1923 tov. Zotter.

—s »O delovanju učiteljskih društev in poteku njih zborovanj«, predaval pri Učiteljskem društvu za laški okraj dne 21. aprila 1923 tov. Vitko Jurko. Biča nezavednost nekaterih parasitov učiteljske organizacije ki dosledno prezirajo društvena zborovanja, zahtevajo pa za sebe vse ugodnosti, ki jih zamore organizacija nuditi. Graja med drugim tudi pomanjkanje takta onih ki ne smatrajo potrebno, opravičiti svojo odsotnost pri društvnem odboru. V svojih dobro zamišljenih izvajanjih je pokazal marsikatero senčno stran poteka zborovanj, ki kažejo premalo zanimanja za cel organizatorični pokret in katere bo potreba za tretji, odpraviti.

—s »O šolstvu v obmejnih krajih«, predaval pri Učiteljskem društvu za Dol. Lendavo dne 21. aprila 1923 tov. Peternef.

Nove knjige in druge publikacije.

—kpl »Ljubljanski Zvon« 5. štev. Tiskovna zadruga v Ljubljani. Prešernova ulica 54.

—kpl Sienkiewicz: Z ognjem in mečem. Zgodovinski roman 7. in 8. snopič. Cena dvojnega snopiča s poštnino vred 18 Din. Tiskovna zadruga v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

—kpl Nova zbirka moških zborov. Josip Pavčič. Založila Glasbena Matica. Cena zbirki je 10 Din ter se dobiva v Matični knjižarni na Kongresnem trgu (Poslopje Filharmonične družbe). O delu še izpregovorimo.

Književnost in umetnost.

PAVEL FLERE:

„PETA ČITANKA“.

Vem, da ni običajno, da bi o knjigi, ki je izšla izpod njegove roke, prvi pisal ravno sestavljalci ali njen pisatelj; zdi pa se mi potrebno da o »Peti čitanki« izpregovorim besedico prej, kakor store to poklicani ocenjevalci. Posebno zato, ker sem že v času, ko je bil rokopis za čitanko predložen v aprobacijo opazil, da so stali nekateri ocenjevalci didaktično in metodično na povsem drugem stališču, kakor sem na njem stal sam pri sestavljanju. In ker bi rad na kratko obrazložil to svoje stališče, pišem o »Peti čitanki« prvi.

Za čitanko, ki naj služi najvišji učni stopnji osnovne šole se od nekaterih strani še vedno zahteva da bodi ta nekaka »realistična čitanka«, nekaka zbirka učne snovi za stvarni pouk skratka: neka knjiga za vse — za snov za učitelja in otroke. Zdi pa se mi, da smo tako šolsko učno knjigo preboleli že takrat, ko je pok. Schreiner izdal svoje »Čitanke«. Že Schreiner ni prevzel vanje več one sno-

vi ki naj bi učitelj predelal, in ki naj mu jo da čitanka, kakor so to že imela Kongčnikova »Berila« in knjiga Josin-Gangova. Učitelji, ki so bili vajeni obravnavati stvarni pouk o osnovni šoli tako, da so kratkoma obravnavali gradivo ki so ga imeli v teh knjigah, s Schreinerjem niso bili zadovoljni. Tudi niso mogli biti, zakaj z rabo njegovih knjig so morali sami iskati snov, sami jo prikrejevati in jo potem šele obravnavati. Na mesto komodnega impresivnega postopka je morala stopiti asociativnost nazor je hočeš nočeš moral slediti demonstrativnosti; na tak postopek pa je bilo včasih težko koga privaditi.

Schreinerjev korak je bil zato v tistih časih smel ker je v kosteh naše šole še tičalo mehaniziranje in smo se lovili še za verbalnimi uspehi. A delo, započeto s »Čitankami« je Schreiner pomol S. S. M. nadaljeval z učnimi slikami za obravnavo beril v »Čitankah« in za nazorni nauk; E. Kukovčeva pa nam je pokazala novo pot za obravnavo domoznanstva, ki ga je sretno postavila na stališče opazovani in pouka v naravi. Schreinerjev nastop je uspel: skrajša morebiti celo radi osebne Schreinerjeve avtoritete, kasneje pa gotovo no spoznanju dobrin, ki jih je prinesel. In danes izginia iz naših šol celo ono nesrečno narekovanje snovi, katero uklepa otrokovega duha in vedno bolj nastopa svobodna otroška reproduktivnost ter se vedno bolj bližajo času ko zmagonosno nastopi njegova svobodna produktivnost. Celu tako daleč smo že, da Majerjeve »Učne slike« leže zaprašene in nenorabljene no šolskih učiteljskih knjižnicah.

(Dalie pril.)

—k Sienkiewicz H.: Z ognjem in mečem. Zgodovinski roman. Poslovenil dr. R. Mole. 7. in 8. snopič. Pravkar je izšel dvojni snopič Sienkiewiczjevih romanov, ki jih je začela izdajati Tiskovna zadruga v Ljubljani z romanom »Z ognjem in mečem«. Tudi ta snopič je ilustriran.

—k »Ljubljanski Zvon« prinaša v svoji 5. številki sledečo vsebino: 1. Otakar Březina — Igo Gruden: Množice. 2. Ferdo Kozak: Mojzes. 3. Marija Kmetova: V metežu. 4. Dr. Ivan Prijatelj: Poezija »Mlade Poljske«. 5. Janko Glasar: Moj ded. 6. Alojz Kraigher: Martin Klobasa. 7. Václav Burian: Otakar Březina. 8. Dr. Ivan Lah: Nazori o poklicu slovanstva. 9. Miran Jarc: Črni čarodeji. 10. Književna poročila. Dr. Jos. Tominešek: Dr. Ivan Prijatelj: Jurčičevih zbranih spisov III. zvezek. — Dr. Fran Ilešič: Prispevek k zgodovini slovensko-srbskih literarnih odnošajev. — J. Kelemina: Miloš Gjurič: Filozofija panhumanizma. — Miran Jarc: Branislav Gi. Nušič: Navađen človek. — Jak. Zupančič: A. Benkovič: Slovensko - latinsko - nemški »Rastlinski imenik« slovenskih dežel. 11. Kronika: Vojslav Mole: XXV. umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu.

—k Senzacijska novost! Največje čudo vseh časov! Slepci nove oči! To je naslov spisa, ki sem ga koncem leta 1921. objavil spis, ki uči, kako je mogoče da slepci izpregledajo da tudi v vojni oslepele vojak z razstreljenimi očmi dobi nove oči, da zonet vidi. — Joo, kako so se mi smeiali! »Švindler« sem bil! Kdo je v vseh ljubljanskih dnevnikih objavil, da ni s to zadevo v nobeni zvezi, se v spisu pove. Spis na je šel no svetu, prišel tudi v Ameriko in je opozoril na izvršno idejo moio. Kai pa danes? Slovenski Narod z dne 21. februarja 1923 ima sledečo notico: »Ameriški zdravnik dr. Morgan v Petersenu je izvršil operacijo, ki vzbujala splošno pozornost. Dne 4. julija lanj je eksplozija vzela oči nekemu 18letnemu mladeniču. Dr. Morgan je sedaj presadil na mrtve oči svojega pacienta dele očesne tkanine mladega prašiča. Operacija je trajala 50 minut. Dr. Morgan upa, da bo mogel v kratkem konstatirati popoln uspeh operacije ker so se pri pacientu takoj pojavili početki vida in je pričakovati da se vid utrdi in ojači.« Ali se bodo našli v Jugoslaviji strokovnjaki, ki bi posnemali vzgled dr. Morgana? Upati je to vsekakor! Ozmoženje slepih za dušno in telesno delo je javna korist. Za to se bo gotovo našla vsestranska podpora duševnih, umetniških in materijelnih potreb za izvrševanje novih operacij. Dobrodelnost je najlepša, nesmrtna cvetka človečnosti! — Za oba spisa »Slepci nove oči« in za »Venec izbranih pesmi« skupaj mi pošljite, prosim samo 5 Din, za kar priložim položnico. — Matej Stergar. — Ljubljana Japljeva ul. 2.

—k Nova zbirka moških zborov. V založbi Glasbene Matice izšla je prav-

kar zbirka treh moških zborov znanega skladatelja Josipa Pavčiča. To so trije moški zbori in sicer: Pesem (besedilo Župančičevo), »Nocoj« je na lep večer (narodno besedilo), ter »Majolčica« (besede Golarjeve). Zbori so lepo pevni ter se bodo vsled svoje izredne melodioznosti takoj priljubili pri naših pevskih zbora. Zbirko pevskim zborom najtopleje priporočamo, pridržujemo si pa še podrobno oceno.

Naše narodno prosvetno delo.

Šolski odri in pevski zbori.

—po Zib'ska šola ima nov, lep oder: prizadevanje in novci tov. Hinka in Marije Blazinšek. V kritje te vsote se porabi del gromotnega uspeha vsakokratne prireditve. Te so številne in prvovrstne. Pozimi so igrali odrasli »Krivoprisežnik« in so igro tudi ponovili, 6. maja so pa nastopili otroci s petjem, deklamacijami in ljubko igrico »Škratje«. Troglasno petje pod vodstvom tov. Blazinška je bilo sigurno vrlo lepo in je zelo kakor deklamacije obilo priznanja. Omeniti je da so se pesmi nanašale na deklamacije in so tako še povečale učinek. Igrica je izzvala pri starih in mladih mnogo nedolžnega smeha. Igralčki so nastopali z nepričakovano sigurnostjo in neprisiljenostjo. V odmorih pa je bilo razvedrilo ubrano petje domačega pevskega zbora pod vodstvom tov. Blazinška, ki je dal na razpolago tudi svoj glasovir, domači organist pa je petje spremljal. Pri blaginji je imel član kraškega šolskega sveta polne roke dela. Tako delujeta tiha kulturna delavca z narodom za narod.

—po V nedeljo, 10. t. m. vprizori barjanska šolska mladina otroško igro v petih slikah: »V deveti deželi«. — Po nemščini priredil Fran Ločnikar. — Vse priateljice in prijatelje Barja vabi podpisano vodstvo k tej predstavi ki se prične ob 4. uri popoldne. — Šolsko vodstvo na Barju.

—po Laški »palčki« v Celju. Učiteljsko, šolarji i dr. sp. občinstvo iz Celja in okolice se vliudno obozario na prelepo mladinsko igro »V kraljestvu palčkov« ki jo vprizori šolska mladina iz Laškega v soboto, dne 9. junija ob 6. uri popoldne v mestnem gledališču v Celju — in sicer kot gost ondotnega dramatičnega društva. Palčki so nastopili v Laškem štirikrat — vsaki pot z najlepšim uspehom: že zroj to dejstvo je za predstavo najlepša reklama. Mladinolubi so torej vabljeni, da ne zamude ugodne prilike v Celju. Konec predstave je ob 8. uri zvečer kar omoročuje povratek z vlaki event. posetnikom iz Savinjske doline in mariborske smeri. Predprodaža vstopnic v trgovini Goričar & Leskovšek v Celju.

Naša gospodarska organizacija.

—g Članom Učiteljske samopomoči. V teh dneh dobite položnice za 84. in 85. smrti slučaj (Fr. Fabinc, Vida Skačnik) z nakazanim zneskom 4.50 Din: učiteljski pari dvojno. Članom ki so zaostali z plačili, se je zaostanek prištel k gornjemu znesku. Zato nakazujte plačila le z zadnjo položnico! Prosimo da poravnate vsa plačila še pred počitnicami (v juniju 1923)! Redni občni zbor ki bo o priliki zborovanja UJU poverjeništvu za Slovenijo v juliju 1923, mora imeti zanesljiv pregled o članstvu in društvenem premoženju.

—g Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani, registrirana zadruga z omejenim jamstvom obrestuje hranilne vloge po 5%, večje vloge (pričenši s 1000 Din) pa proti polletni odpovedi po 7%. Ob pošiljanju takih vlog naj se priavi polletna odpoved.

Iz naše stanovske organizacije.

Iz poverjeništvu UJU v Ljubljani.

+pov. Delegati na pokrajinski skupščini v Ptuj:

1. Celjsko društvo. Delegati: 1. Sivka Anton — St. Jurij ob j. ž. 2. Pečar Srečko — St. Pavel. 3. Zupančič Ivanka — Celje. 4. Vrečer Rajko — Zalec. — Namestniki: 1. Černejeva Anica — Celje. 2. Schmidt B. — Dobrna. 3. Wudlerjeva Franja — Celje. 4. Muršec Franc — St. Jurij ob j. ž.

II. Dolnje Lendavsko društvo. Del.: 5. Goršek Josip — Dolnja Lendava. 6. Peternel Ludovik — Dol. Bi-

strica. Nam.: 5. Gobec Regina — Dolnja Lendava. 6. Klanjšček Mirko — Dolnja Lendava.

III. Gornjegrajsko društvo. Del.: 7. Pulko Valentin — Gorica nad Mozirjem. 8. Pušenjak Ivan — Mozirje. — Nam.: 7. Weiss Vekoslav — Gorica nad Mozirjem. 8. Dolinar Ivan — Šmihel nad Mozirjem.

IV. Konjiško društvo. Del.: 9. Strigl Anton — Kebelj. 10. Petrič Ljudevit — Konjice. 11. Brglez Franc — Čadram — Nam.: 9. Kržič Janko — Loče. 10. Schell Henrik — Konjice. 11. Friedl Franc — St. Jernej.

V. Krško društvo. Del.: 12. Levstik Leopold — Krško. 13. Šterk Martin — Rače. 14. Levstikova Vlastimila — Krško. — Nam.: 12. Brezovar Matija — St. Rupert. 13. Golob Janko — Raka. 14. Grile Gabriel — Studenec.

VI. Okrajno društvo za ljubljansko okolico. Del.: 15. Korbar Avgust — Gor. Šiška. 16. Mihelič Viktor — D. M. v Polju. 17. Arušek Janko — Hrušica. 18. Sekula Martina — Moste. — Nam.: 15. —? 16. Trošt Franc — D. M. v Polju. 17. Einspieler Nikolaj — St. Jurij pri Grosupljem. 18. Pavletič Franc — Vrhnika.

VII. Sv. Lenartsko društvo. Del.: 19. Kranjc Franc — Sv. Barbara. 20. Velmar Jože — Sv. Lenart. — Nam.: 19. Vobič Ciril — Sv. Trojica. 20. Šafarič Franjo — Sv. Lenart.

VIII. Ljutomersko društvo. Del.: 21. Mavrič Karol — Gor. Radgona. 22. Fürst Janko — Sv. Duh. 23. Čeh Fr. — Mala Nedelja. — Nam.: 21. Ivanjšič Ljudevit — Sv. Jurij. 22. Zacherl Franc — Ljutomer. 23. Kovačec Anton — Gor. Radgona.

IX. Mariborsko društvo. Delegati: 24. Klemenčič Jožef — Pobrežje. 25. Tomažič Ivan — Maribor. 26. Malenšek Jožef — Maribor. 27. Milneričeva Pepca — Studenci. 28. Hren Anton — Studenci (za časnikarski odsek). 29. Kožuh Mirko — Maribor (za učiteljski odsek). — Nam.: 24. Vodenik Tine — Maribor. 25. Tomažičeva Marija — Maribor. 26. Bračičeva Milka — Maribor. 27. Brumen Anton — Tezno.

X. Šoštanjsko društvo. Del.: 30. Stovar Vinko — Velenje. 31. Vrečko Martin — Šoštanj. — Nam.: 28. Tajnik Miloš — Šoštani. 29. Kristan Zmago — Zavodna.

Naj javijo tudi ostala društva delegate in namestnike.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+Š KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v ponedeljek dne 11. junija 1923 ob 10. uri popoldne v šolskem poslopiju v Kamniku. Poleg običajnih točk bo na dnevnem redu razprava o smernicah programa UJU, o katerih bo referiral tovariš Ivan Šmaidek s Krčine in volitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino UJU. Kdor je zadržan, se mora pravočasno opravičiti pri tovarišu predsedniku.

+Š UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ŠOLSKI OKRAJ MARIBOR praznuje v četrtek, dne 14. junija 1923 v Limbušu svojo 50letnico obstoja. Pričetek ob 11. uri. Spored: 1. Pozdrav tovariša predsednika. 2. Slaynostni govor tovariša D. Lesiaka. 3. Pevske točke. 4. Društvene in stanovske zadeve. — Po zborovanju banket. Med banketom šalijo predavanje. Za banket naj naznani udeležence posamezna šolska vodstva šolskemu vodstvu v Limbušu do 10. junija, da gostilničar lahko vse potrebno pravočasno pripravi. — Udeležence, ki nečejo hoditi peš iz Maribora v Limbuš, čaka voz ob pol 10. uri pri mostu. Pevska vaja za slavnost je v četrtek, dne 7. junija ob 3. uri popoldne v »Narodnem domu«. — Pripravljali odbor.

+Š UČITELJSKO DRUŠTVO ZA CELJSKI OKRAJ zboruje v nedeljo, dne 10. junija t. l. ob 9. uri popoldne v mestni osnovni šoli v Celju s sledečim dnevnim redom. 1. Zapisnik. 2. Društvene zadeve. 3. Razgovor o našem gromotnem položaju. 4. Program UJU poroča tovariš Li. Potočnik. 5. »O naših močeh in vzgoji predava tovariš A. Poljšak. 6. Vprašalna skrinica in predlogi. — Ker je to zadnje zborovanje v tekočem šolskem letu se pričakuje polnoštevilne udeležbe. — Odbor.

—Š UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOZJANSKI OKRAJ zboruje dne 14. junija t. l. ob 10. uri v Podsredi. Vzpored. 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Volitev poročevalca o stanju šolskih vrtov. 4. Volitev delegata za glavno skupščino UJU. 5. Predlogi in nasveti. — Z ozirom na 3.

točko vzporeda se vabi na zborovanje tudi učiteljstvo, ki ni včlanjeno v UJU. — Poverjenik Slov. Šol. Matice bo pri zborovanju pobiral članarino za l. 1923., ki znaša 20 Din. — K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

+ SAVINJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je imelo svoje zborovanje dne 3. maja 1923 v Gomilskem.

Tovariš predsednik pozdravi navzoče, posebno gosta tovariša nadzornika g. Černeja in tovariša nadučit. Pečarja iz St. Pavla ter končno novo članico tovarišico Anico Salničevico, nakar je tajnik prečital zadnji zapisnik, ki se je odobril. Tovariš predsednik prečita dole dopise in poda svoja pojasnila.

Ferijalni Savez. Društvo je ustanovilo odsek Ferijalnega Saveza, v katerega so bili izvoljeni sledeči člani: Lojze Lušnjič, Julče Sevnik, Mirko Zdolšek, Dorče Koch, Radko Mejovšek, Ivan Zotter, Martin Sotlar in gđ. Ahlikova.

Poročevalec šolskih vrtov. Za poročevalca šolskih vrtov je bil izvoljen tovariš Radko Mejovšek.

Predavanje. Sledilo je zanimivo predavanje tovariša Zotterja »O pouku srbohrvatskega jezika na osnovni šoli« kateremu so navzoči z zanimanjem sledili. Predsednik mu izreče toplo zahvalo.

Obravnavalo se je končno še nekaj internih zadev in določilo kraj Gomilsko za prihodnje zborovanje, katerega dan se pravočasno sporoči v »Učit. Tov.«.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu M. Z.: Dvojnega nekrologa zaradi prostora ne moremo objaviti.

—lu M. G. v L.: Iz članka sem črtal nestvarno polemiko zoper avtorja, ki je zelo osebna a kar je stvarnega je vse ostalo. Pristanosti ne poznam — kar je v človeški moči. Vaš članek, kakor drugi o »anketi« čaka počitnic, ko bo več prostora na razpolago. Vaša obsodba je zmotna.

—lu V. P. v Nm.: Zahtevate vse v celoti in v prihodnji številki: Prejel sem rokopis v sredo ko je bil list že pripravljen za v stroj. Napadi ne spadajo v list.

—lu B. A. v L.: Notica je bila vendar priročna v 19. številki »Tov.« že v rubriki »Iz Jugoslavije«.

—lu J. Č. v L.: Vaše stvari nismo mogli oddati Toliko k dopisnici. Za drugo nam prostor ne dovoljuje.

—lu Polemika zaradi »Ped. Zbornika« se je razvnela da postajajo dopisi vedno daljši. Prosimo potrpljenja, da jih razvrstimo kakor bo pač z ozirom na vsebino najbolj primerne: enako, naj se bolj prizanaša osebni »spici«.

—lu Zakaj ne priobčite našega društvenega poročila? Tako povprašujejo od vseh strani. — Za društvena poročila bi bila potrebna vsaj vsak mesec enkrat priloga »Tov.«. Te pa ne dovoli blagajna. Izpodiriva jo članki in notice drugih dopisnikov. Če ne priobčimo teh, je »toj« zopet tam in s tem odbijemo dopisnike, ki jih list tudi potrebuje. Ta poročila izgube tudi aktualnost medtem ko jo društvena poročila ne tako hitro. Dali bi društvenim poročilom prednost, ker za nas so ta najzanimivejši del lista — pa se zopet ozglasi posebno nežni spori našega stanu: »List je pust saj poročila samo o društvih«. Nekaj so krivi tudi dopisniki ki poročajo o društvenih zborovanjih, ker so preveč dolgovezni. Tudi se vsi ne drže navodil da bi v pododdelkih poročali, kar bi napravilo poročilo zanimivejše. Za črtanje ni časa, ker so večje okolnosti, kakor si to kdo misli. Včasih bi bilo treba prepisati vse. Ako bi imeli dovolj prostora v listu bi bilo poročanje o društvenem gibanju naše organizacije naravnost vzorno kajti v čast okrajnim društvom in poročevalcem moramo izjaviti, da so to naši najboljši, najočnejši in najzavednejši dopisniki. Ni pa naša krivda, če poročila ne morejo takoj v list. Nemalo skrbi nam povzroča misel kako bomo spravili v list vsa društvena poročila ki se jih je za tri strani nabralo in so že stavljena. Edino upanje so še — počitnice.

V korist »Jugoslovenske Matice«!

„IDES“ Prašek za črnilo

raztopljiv v mrzli vodi, prekaša vse tu- in inozemske izdelke in tekoče ekstrakte!

„IDES“ Crnilo v obliki papirja za uradnike in učence. Za več kot 100% cenejši kakor tekoče črnilo!

„IDES“ Antracen in kovinasta črnila. Zahtevajte vzorce in cenike kateri, se pošiljajo brezplačno.

„IDES“ tvornica kemičnih izdelkov Tacev pri Ljubljani.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Štnv. 337.

RAZPIS UČNIH MEST.

A. V brežiškem šolskem okraju se razpisujejo v stalno namestitev sledeča učna mesta:

1. Kapele, štirirazrednica, 1 za učitelja, 1 za učiteljico: prosto stanovanje.
2. Orešje, enorazrednica, služba učitelja-voditelja: prosto stanovanje.
3. Sromlje, štirirazrednica, služba za učitelja.

B. V kozjanskem šolskem okraju:

1. Buče, trirazrednica, služba učitelja ali učiteljice: prosto stanovanje.
2. Dobje, štirirazrednica, služba učitelja ali učiteljice: stanovanje.
3. Pečice, enorazrednica, služba šol. voditelja: prosto stanovanje.
4. Pilštanj, štirirazrednica, služba učitelja ali učiteljice.
5. Prevorie, trirazrednica, služba učitelja ali učiteljice.
6. St. Vid pri Planini, trirazrednica, služba učitelja ali učiteljice.

C. V sevnškem šolskem okraju:

1. Sv. Anton, dvorazrednica, služba učiteljice: prosto stanovanje.
2. Blanca, dvorazrednica, služba nadučitelja: prosto stanovanje.
3. Sevnica, šestrazrednica s 3 vzporednicami, služba samo za učitelja.
4. Zabukovje, dvorazrednica, služba učitelja: prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti naikasnije do

dne 5. julija 1923

pri podpisnem okrajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet brežiški (kozjanski, sevnški) v Brežicah, dne 4. junija 1923.

Štev. 355/II.

RAZPIS UČNIH MEST.

Na podstavi pooblastila višjega šolskega sveta z dne 18. maja 1923, št. 1619, se razpisujejo na trirazrednici na Remšniku nadučiteljska služba in služba za učitelja ali učiteljico v stalno nameščenje. Prikladno posebno za učiteljski par.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati službenim putem pri krajnem šolskem svetu na Remšniku do

2. julija 1923.

Okrajni šolski svet marenberški v Slovenjgradcu, dne 1. junija 1923.

Štev. 1622, o. š. sv.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB.

Okrajni šolski svet razpisuje nastopne službe v stalno namestitev:

1. Dobrepolje, šestrazredna osnovna šola s 4 vzporednicami, mesto učitelja.
2. Kočevje, šestrazredna slovensko-nemška osnovna šola z 12 vzporednicami, mesto stalnega kateheta.
3. Loski potok, šestrazredna osnovna šola s 4 vzporednicami, mesto učitelja.
4. Nemška Loka, enorazredna slovensko-nemška osnovna šola, mesto učitelja ali učiteljice.
5. Rob, dvorazredna osnovna šola, mesto učiteljice.
6. Struge, dvorazredna osnovna šola, mesto nadučitelja.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo do

dne 5. julija 1923

po predpisani službeni poti pri podpisnem okrajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet v Kočevju

dne 4. junija 1923.

Dr. Fr. Ogrin s. r.

Varujte otroke!

Če so razdrapani že Vaši živci, obranite pred tem vsaj deco! Otroci naj pijejo le „ŽIKO“!